

land er aldrig udgivet. Fotografierne er teknisk set fuldkomne, og Motivudvalget er glimrende, ikke alene fra et skønhedsmæssigt, men ogsaa fra et videnskabeligt Synspunkt. Miss Louise Boyd kan godt være sin Indsats i Grønlandsforskningen bekendt.

Helge Larsen.

Arthur Christensen: »Kulturskitser fra Iran«. Levin og Munksgaard 1937. 15×23 cm. 220 S. Kort.

Med Prof. A. Christensens Bøger om Iran (Persien) betræder Læseren altid sikker Grund. Et Livs Studium af iransk Filologi, gentagne Besøg i Landet (i 1914, 1929 og 1934) og Bekendtskab med fremtrædende Iranere har givet Professoren usædvanlige Forudsætninger for at belære os om en af den nære Orients vigtigste Stater.

To Kapitler i nærværende Bog har særlig geografisk Interesse. Kap. I, „Iran under Forvandling“, fører ikke blot Irans Historie op til 1937 med udførlige Oplysninger om Kvindefrigørelsen (Slørets Afskaffelse), men giver ogsaa gode Oplysninger om den nyeste økonomiske Udvikling, både Produktion, Samfærdsel og Handel. På et Kort bag i Bogen kan man følge den ny transiranske Banes Forløb. Den bygges som bekendt under Ledelse af danske og svenske Ingeniørfirmaer.

Dernæst bør Kapitlet „De Dødes Karavanvej“ nævnes. Efter en Indledning om de mærkelige og uhyggelige Ligkaravaner, der bragte fromme Iraneres Kister til det sidste Hvilested ved de store shiitiske Helligdomme i Mesopotamien, gennemgås den ældgamle Karavanvej, der fra Bagdad fører over Khaneqin, Kermanshah, forbi Bisotun Klippen og videre over Hamadan, Qazvin og Teheran til den hellige By Mashad i Irans Nordøsthjørne. Undervejs gives talrige topografiske Oplysninger fortalt paa en meget livfuld Måde. Med Hensyn til Udtalen af Bogens Stednavne kan bemærkes, at almindeligt *a* gengiver en kort æ-agtig Lyd, *ā* med Accent circonflexe en lang klar a-Lyd med Tryk.

Bogens øvrige Afsnit: „Sprogfornyelse og Skriftproblemer“, „Strejflys over iransk Ånd“ og „Holbergske Typer“ tager sine Emner fra Irans Åndshistorie. Een Ting bliver man blandt andet klar over: Det er en Misforstaaelse, hvis man tænker sig den islamiske Verden fanatisk og ensrettet hengiven Profeten og hans Lære. Fr. Buhl skrev i sin Tid om Muhammeds Åbenbaringer, at de „var i Virkeligheden en noget forvirret Reproduktion af den religiøse Påvirkning, han tidligere havde modtaget ved Omgang med Kristne, Jøder eller religiøst bevægede Landsmænd“. Ikke underligt, at Ko-

ranen har vakt de skeptiske Iraneres Kritik. Meget mildt lyder det endnu, når Omar Khajjam synger:

Koranen, som den bedste Bog vi kalde,
vel læses af og til, som det kan falde.
På Bægrets Rand står mejslet gyldne Vers,
som læses altid, overalt, af alle.

Men bidende er Sarkasmen i den lille Fortælling, som Gobineau optegnede i Teheran i forrige Aarhundrede. Den begynder stillfærdigt med nogle Bemærkninger om, at der jo staar smukke Ting i Koranen. Så antydes det, at Muhammed dog vist til Tider har misforstaaet Englen Gabriel, og efter Bemærkningen: „Hvis det endda blot var den Idiot af en Profet. Men fremgaar det ikke klart af mere end ti Steder, at Gabriel heller ikke har forstaaet et Muk af det, som den Almagtige dikterede ham“ — vover man sig endog til et let dulgt Angreb paa Allah selv.

En lille Oversigt over Litteraturen om Iran bag i Bogen nævner ogsaa den nyeste Litteratur om den økonomiske Udvikling. De talrige Illustrationer findes paa særlige Blade af dekrideret Papir.

C. G. Feilberg.

Ragnar Numelin: The Wandering Spirit. A Study of Human Migration. With a Foreword by Dr. Edward Westermarck. H. Hagerup, Copenhagen, Macmillan & Co., London. 1936. 375 sider 18 × 26 cm. Pris 20 Kr.

I 1918 udgav den finske geograf og sociolog Ragnar Numelin en kortfattet studie „Orsakerna till folkvandringarna på lägre kulturstadier“. Det er dette værk, som danner grundlaget for det nærværende arbejde, der fremtræder på engelsk og således gøres tilgængeligt for en international forskerkreds. Det er imidlertid langt fra en blot og bar oversættelse af den tidligere bog. Ikke blot er materialet blevet meget stærkt forøget, men tillige er det helt igennem underkastet en omarbejdelse og i visse måder en ændring, uden at dog derved dets almindelige præg og plan er gået tabt.

Grundsynspunktet, som sikkert vil finde tilslutning fra alle sider, er det, at geografiske, først og fremmest erhvervsgeografiske faktorer spiller en afgørende rolle for folkevandringerne. Det må dog straks her understreges, at forf. ved begrebet vandring ikke indskrænker sig til at forstå sådanne bevægelser, som medfører, at stammer eller folkegrupper opsøger nye bopæle, men tillige den for de fleste lavere og nogle højere stående folk karakteristiske mangel på bofasthed, som giver sig udslag i mer eller mindre regelbundne